

Maſſa ar preeſubſkripcijam
par paſti:
par gabu 1 rub. 60 kop.
puſgabu 85

Maſſa bej preeſubſkripcijam
nas Riſga:
par gabu 1 rub. — kop.
puſgabu 55
3 meſneſchi 30

Maſj. w. teel iſdohts feſt-
beenaſim no p. 12 ſabtoht.

Mahjas weefis.

Erſt Blates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ an apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnacht ween reſt pa nedeku.

Maſſa
par ſubſkripcijam:
par weenas ſleijas ſmalta
raſſu (Petit-) rindu, jeb
to meetu, ko ſahba rinda
eezem, maſſa 10 kop

Redakcija un ekſpedicija
Riſga.

Erſt Blates bilſchu- un
graſmatu- druktamā pee
Pehtera baſnijas.

№ 35.

Seſtdeenā 28. Auguſt.

1876.

Kabditajſ.

Jaunatāhs ſinas. Telegrafa ſinas.
Geſchſems ſinas. No Kantas: attaiſnoſchanaſ. No Balmeeas:
ſirgu iſſahde. No Braulenes: trakt ſuni. No Pehterburgas: tureenā awiſchu
ſpreebums pahr Turzijas lectu. — Bulgareeſchu ſubht. — Braſilijas keiſars.
No Wiſchni Nowgorodes: lirus. No Keijewas: padohms. No Kaſanes:
Tariaru ſtohtas. No Drenburgas: Kirgiſeeſchu ſultans. No Sibirijas:
univerſitete.

Ahr ſemes ſinas. No Madrides: apſpreeſchana. No Montenegras:
kara-ſpreeſts. No Konſtantinopeles: jauns ſultans. No Turzijas: tureenā
pawalſneeki. No Bulgarijas: breeſmu darbi. No Serbijas: pahr meera
lihgſchannu. No Afrikas: iſſahde.

Mahtes, nemeet wehrā! Pahr ſahli jubras uhdendſ.
Peeliktumā: Aijgabjeji. Graudi un ſeedi.

Jaunatāhs ſinas.

No Riſgas. Chtrdeenas wakarā bija uſ Riſgas-Dina-
burgas bahnuſi laba teeſa lauſchu ſapulzejuſchees, lai waretu
tohs iſſchetrus ſawwaineeckus (wiſi iſſchetri no deenāſta iſſah-
juſchees ſemakas kahrtas kara-wihri) pawadiht, kas aibrauza
uſ Serbiju. Pee pawadiſchanaſ bija klahht wairak lungi un
wirſneeki. Zilweku bija tik dauds, ka paku-neſejeem arweenu
waijadſeja ſaukt, lai ruhmi dohdohht. Birno ſwani swanoht weens
no aibraukdameem ſawwaineeckem tureja dedſigu runu, kurā
winſch iſſajija, ka eſohht ſwehts peenahkums ſaweem brahleem
Serbijā palihdſeht. Urah-ſaulſchanaſ atſkaneja no wiſahm
puſehm, zepures un platmales tika wehzinatas. Pa to ſtarpu
tika zela-nauda ſalaſita un ſudraba nauda un papihra nauda
ſalaſijahs brangā dandſumā. Alkal urah-ſaulſchana. "Serbi
lai uſwar," Turkeem lai pohſts." Maſchine ſahka eet un
aibraujejus pawadija klahhtuhdamo ſwehtiba.

No Warſchawas. Muhju augſts Kungs un Keiſars ta-
gad Warſchawā. Kā "Wald. wehſineſis" ſino, tad muhju
augſts Kungs un Keiſars, tā ari trohnamantineekſ ar ſawu
laulatu draudſeni un leelſiſti Sergejs un Bahwils tai 18tā
Auguſtā pulſten 4 pehz puſdeenas nonahza ſpirgti weſeli
Warſchawā. Tai 19tā Auguſtā muhju ſchehligais Keiſars
apmelleja pareiſtiziſgo katedrata baſnizu. Pulſten puſzel weendſ
augſtais Keiſars notureja pahrraudſichannu pahr kara-pulkeem
uſ Mokotowas klaijumeem. Pulſten aſtondſ wakarā, aug-
ſtam Keiſaram klahht buhdamam, bija karohga eeſihmeſchana,
kas Keiſara paſcha gwardu-ulanu regimentei tika dahwinahht;
pehz tam Keiſara augſtiba gahja teateri. Tai 20tā Auguſtā
pehz tam, kad tas no Keiſara augſtibas dahwinahhts karohgs
bija eeſwehtihhts un jahtneeku munſture pahrraudſita, tad pul-
ſten ſeſchdſ Keiſara augſtiba demahs pee malhtes, uſ kuru
ari kara-wihru preeſchneeki un gwardu-ulanu wirſneeki bija

uſaizinati. Wakarā muhju augſts ſemes-kehws lihdſ ar ſa-
weem augſtas ſamilijas lohjekleem bija pee Warſchawas ge-
neralgubernatora. Tai 21mā Auguſtā muhju augſtais Kei-
ſars tika ſaſaukt tohs tur buhdamohs gwardus un notu-
reja ar teem munſturi. Wakarā tika apmelleta jubras-in-
ſtitute. Tai 22trā Auguſtā Keiſara augſtiba nehma dalibu
pee Deewa-kalpoſchanaſ Lazienkas pils baſnijā.

No Berlines. Tas ſlawenais kautinſch, kurā Bruhſchu-
Frantſchu karā Bruhſija tā ſakohht Frantſchu keiſara walſti
pahrwateja un Napoleons III. tika ſawangohhts, bija kautinſch
pee Sedanes. Pehz ahrſemes kalenderes rehkinajoht ſchis
kautinſch notika tai 2trā Septemberi (pehz muhju kalenderes
tai 21mā Auguſtā) un ſchi uſwareſchanaſ deena teel it ga-
dus ar leelu gawileſchannu ſwehtita. Ari ſchogad ſwehtija
Sedanes uſwareſchanaſ par peeminu ohtro Septempera, deenu
un ſchi ſwehtku deena tikufe pawadita ar leelu ſirds zila-
ſchannu. Scho deenu ſwinedama Wahzija apſinahs, ka wina
reiſ nahkufe pee weenibas un tā tad ari pee ſpehziabas. Wah-
zija gawile, kautinu pee Sedanes peeminedama; bet ari Fran-
zija, ja wina labi apdohmatu, pahr ſcho deenu nebehdatohs,
jo zaur ſcho pahrwehrſchanohs wina panahza to, ko jaw
lahgu lahgeem mehginajuje panahht, prohti republikas wal dibu.

No Portugales. Jaw ilgu laiku neko ne-efam no Por-
tugales ſinojuſchi, ari tagad pahr iſzehluſchohs karu jeb
dumpi Portugalē naw ko ſinoht, bet zitu kahdu ſwarigu lectu,
prohti par naudas buhſchannu. Portugale tagad atrohnahs
nelahgā naudas buhſchana un wiſa walſts war drihs bankrutē
kriſt. Waldiba nu raudijufe ſchai buhſchanaſ palihdſeht un
tā leekahs, tad winai ari tas iſdohſees.

Telegrafa ſinas.

No Berlines tai 26. Auguſt. Keiſars Wilhelms nonahzis
Keipzija uſ rudena maneweri un tizis ar leelu gawileſchannu
apſweizinahts. — Turki ir uſwarejuſchi nemeerneekus pee Za-
woras un Medunas. — Bameera leetā Anglija ſtahw uſ Kree-
wijas puſi. Turku wal dibu meera-preeſchlikumus nepeenehmufe.

No Belgrades tai 25. Auguſt. Horwatowiſchs tura Alek-
ſinazu aplenkto un taiſahs uſbrukt Gubam-Baſcham no mu-
guras. Turki ir atkabhjuſchees.

No Semlinas tai 25. Auguſt. Iſchokolantitſch beidsamās
trihs deenās Turkus pehz ſihwas jihniſchanaſ ſakahwis.
Turki behga, ſawus karohgus, kara-mantas un wangineekus
aſtiahdami.

Geffchjemes ſinas.

No Nankas pagasta. Mums peefuhtihis ſchahds atbildes rakſis: „Pret manu ſinojumu pahr Nankas pagastu ſch. g. Mahjas weefa 27tā numurā „kahds Ranzenets“ eelizis attaiſnoſchanahs-rakſtu Mahjas weefa 32trā numurā, kuru gan rets kahds warehs noſaukt par attaiſnoſchanahs rakſtu, bet drihsal par uſbruſſchanu. „Kahds Ranzenets“ ſaka: „Zil man ſinams, tad Nankas pagasta ſkohlotaſjam N. kungam, kas ſawā laikā ſche weens pats bija, nekad naw ſkohlenu truhzis.“ Warbuht „kahds Ranzenets“ dohma, ka es eſmu teizis ſkohlotaſju beſ darba bijuſchu, — nebuht ne; es til gribeju rahdiht, ka preeſch 20 waj wairak gadeem Nankas pagasta ſkohlās maſ tika eewehrotas; bet tagad tſchetrakhtigā mehrā ſkohlās buhſchana ir labojuſehs. Bet kad ſche N. kungs 25 gadus weens pats par ſkohlotaſju bijis, ta naw taiſniba, jo, ja nemaldohs, tad jaw buhs kahdi 15 gadi, kamehr diwi ſkohlotaſji Nankas pagasta katru ſeemu ſtrahda. Pret manu teizeenu „tſchetreem darba deſgan“ ſaka „kahds Ranzenets:“ „Zaweſlahs buhtu tſchetri, bet til diwi ween ir.“ Behz manas ſkaiſſchanas iſnahk tſchetri, diwi wezakee un diwi palihga ſkohlotaſji un wiſi dabuhn no pagasta lohni. Behdigi „kahds Ranzenets,“ gribedams perſonigu ſtrihdianu weſt, ſaka, ka to til es eſoht redſejis, ka agral palihga ſkohlotaſji Nankas pagasta bijuſchi, un neweens zits Ranzenets to neſinoht un teem ari nedohdoht tagad leelaku lohni. Zil man ſinams, tad palihga ſkohlotaſji ir bijuſchi gan un tagad dabuhn leelaku lohni kà tee agrakee un to iſkats Ranzenets redſejis, kas tai laikā dſihwodams bija pee pilnas ſapraſchanaſ. — Kà dohmaju, tad tagadeis Nankas pagasta dſeedaſchanaſ wadonis J. B. L., kas augſtaku ſkohlū zauri gahjis, laikam buhs pirmas, kas pee N. kunga par palihgu bija un dabuja gauſcham maſu atlihdſinaſchannu. Wehlaſos laikos paſcha N. kunga dehli, augſtatas ſkohlās baudijuſchi, daſchas ſeemas bija kreetni palihgi. Waj wini ihpaſchu lohni dabuja, to neſinu. — Til daudj no manas puſes par atbildi „kahdam Ranzenetim.“

B. Martinſohns.

No Balmeeras. Kà „Rig. Ztg.“ ſino, tad tai 16tā un 17tā Auguſtā Balmeerā bija kà iſ gadus, ſemneeku ſirgu iſſtahde, un pehz tam ſirgu prohweſchana weſumu-wiſſchana un ſkreeſchana. Preeſch labako ſirgu lohneſchanaſ zaur gohda-algahm dohd krohnis un Wiſſemes muiſchneeziba katrs pa 100 rbl. Sanoschelo, ka ſchogad til gauſchi maſ iſſtahditaju bija. No 12 iſſtahditeem ſirgeem wiſwairak tika uſſlaweta un dabuja pirmo gohda-almu no 20 rbl. — kahda Kohlu muiſchas ſaimneeka kehwe. Weſumu-wiſſchana par wiſeem ſirgeem pahraſa iſrahdiſjahs Balmeermuiſchas ſaimneeka B. Burina kehwe; wina wilka 345 pudus eelſch 3½ minutehm 140 aſis tahtu un pelnija pirmo gohda-almu no 60 rbl. Pee tam japeemin, ka wiſſchana ſahlahs ar 150 pudu ſmaguma, kas tad pa maſam tika pawairohts. Skreeſchana pirmo gohda-almu eeguhwa kahds Kaugeru muiſchas ſaimneeks, ſtarp 6 lihdsjentejeem.

No Praulenes, Laſdoneſ draudſe. „Mahjas weeſis“ jaw daſchreit neſis behdigas ſinas pahr trakeem ſuneem, tapehz es ari no ſchejeenes apgabala weenu tahdu ſinu paſneegſchu. Juli mehneſt kahdam ſchejeenas ſaimneekam tizis no traka ſuna apreets lohpu ſuns neweenam nemanohk, un pa to laiku,

kamehr apreets, gahjis uſtizigi gands lihds. Bet weenā deenā, kad trofums apreeto ſuni bija ſagrahbis, tas eefahka ſawa paſcha ſaimneeka lohpus reet un apreet. Gan to redſedami pahr ſawu ſuni brihnijahs; bet tani paſchā laikā ſuns paſuhd un atpakal wairis negreeſchahs; no tam nu ſkaidri no-prata, ka ar ſuna reeſchannu wairis lahga nebuhs. Minetam ſaimneekam leelas behdas un raiſes, jo neſin, kas ar lohpi-neem notiks, jo jaſchaubahs ari no apreeteem lohpeem peenu bruhkeht. Kad nu ſuns wiſa ganama pulka widū rehjis, tad nū neſin iſſchert apreetoſs lohpus no weſeem.

— Tapat tai 9tā Auguſtā weenā zitā weetā notika ohtra tahda un wehl breeſmigaka nelaimē. Kahda weza mahmina iſeet wakarā wehlu iſ mahjas un nekahdas breeſmas neparedſedama eet nopeetni uſ preeſchu. Tē jo peepreſchi uſbruht tai traks ſuns no palatas wirſū un weza mahmina, tā nejauſchi iſtrauzeta, azumirkli gar ſemi pakriht un ſuns ar negantu plehſchannu tai wirſū; tilai zaur duhſchigu preſi-tweſchanoſs un beidsoht ar zitu lauſchu peepalihdſeſchannu tralais ſuns tika aiſtreekts prohjam. Wezai mahminai tralais ſuns ſataiſjis dſilas rehtes, wiſuwairak aw leeleem. Schauſchalaſ pahreet eedohmajotees nabadſites breeſmas: kahdas mohlu jihniſchanaſ winai jatrihz netil ween pee eewainotahm bruhzehm ſahpes zeeſchoht, bet ari ſkatotees uſ tumſcho nahkamibu, kas wehl war notikt. Lai Deewa wiſu ſpehziga rohka noſchelo-jamai mahminai palihds. Sche klahk japeemin, ka Zehſu brugu teeſa ir wiſahm wal dibahm ſawā aprinki zeeti uſdewuſe, lai par to gahdajoht, ka lai iſkatram ſunim aw kaſlu teel liſis klimbanis jeb uſ deguna purna-apauſchi (Maulkorb), lai zaur to ta daſchada ſlahde, kas zaur ſuneem teel nobarita, titu pamaſmata; bet ſchahda pawehle weetahm tikufe laiſki eewehrota un kuhtri iſpildita. Ja wiſeem ſuneem titu peeliti klimbani un it ihpaſchi purna-apauſchi, tas buhtu ſpehzigs lihdselkis pee daſchu breeſmu nowehſchanaſ, kà par peemebru pee ſcheem nupat mineteem atgadijumeem. Ja ſuneem wehl weſeem buhdameem netruhtu purna-apauſchu, tad zaur to, kad nu trakuma ſlimiba uſbruhtu, trakee ſuni titu aiſlaweti tiſlab pee zilwekem kà ari pee kuſtoneem breeſmu darbus nodariht; — un ja ari klimbanis pee kaſla karatoſs, tad tas buhtu trahkumā pee ſkreeſchanaſ par kawekli, zaur to traku ſuni ſpehtu weeglaki nogalinaht. Kaut iſkats walſis wezalaſis to wiſu eewehrotu un tamdehl uſ tam raudſitu, ka ſuni beſ mineteem riſkeem, purna-apauſcheem un klimbana, netitru atrasti. — Til daudj pahr trakeem ſuneem; tagad kahdu wahrdū pahr lahtſcheem. Kaiminu draudſes netahſā meſchi eſoht eefortelejufchees diwi lahtſchi un apbehrnojuſchees, kas reti ſhini apgabala dſirdams. Schee tuwakeem ſemneekem pawairo neween breeſmas, bet ari daſchadu ſlahdi padara. Uſ ganibahm tikufchas ſaploſſitas diwi gohwis, un ſemneeki noſpreeduſchi lahtſcheem ſchahdu waras-darbu atreebt. Tani aprinki, kur lahtſcheem kohrtelis aplentks, uſtaſijjuſchi meſcha beſumds ſtalaschas kohkos un tohs ſaplehtohs lohpus nolikufchi lahtſcheem par peemahnſchannu, pee tam norunadami, ar ſtrehneeku riſkeem nahkt wakarā uſ lahtſchu nogalinaſchannu. Bet ſchis nodohms ne-iſdewahs. Kad wakarā atnahkufchi, tad nedi gohwis nedi lahtſchus ne manihk nemanijuſchi, jo lahtſchi tohs jaw pa deenu apehdjuſchi. Zaur wairak reiſigu jakteſchannu gan lahtſchi tikufchi no ta apmeſta waiſloſchanaſ lehgera iſkuſtinati un aiſtreekti prohjam. Kà dſirdams, tad ſcho wafaru daudj wairak lahtſchu nefa zitahm wafarahm

fchejeenas apfahrtejos meschds tikufchi pamaniti. Zaur to ari fshahde pee druwahm nereti noteekahs.

— Kà jaw agraki sinohts, tad fchejeenas apgabals ir aplaimohts ar kreetnu bagatibas mehru pee lineem, bet weetahm lini, kad tee jaw nahza us gatawibu, fahka dist un — ja nebija eefpehjamš tuhliit noplubht — ihjã laikã tã ifdila, ka gandrihs newareja tizeht, ka wehl druwa naw aplohpta. Wehl tagad pat ap puf Augusta zaur darba ne-eefpehshanu dauds linu lauki naw nowahkti. Laiks lihds fchim pastahw arweenu jauks.

W. Zepnks.

No Pehterburgas. Jaw isgahjufchã numurã pasneedsam Pehterburgas Kreewu awifchu fpreedumus pahr Turzijas kara-buhfchanu un pahr Kreewijas spehlu karofchanã, tagad ari kahdas sinas pasneegsim is Kreewu awifeshm. Wifju pirmš pasfatifimees us „Golofo“, ko tas fpreesch pahr Turziju un pahr Giropas ifturefchanohs pret Turziju. Tam rakftam, kurã „Golofo“ minetu buhfchanu pahrruna un ifftaidro, winfch uslizis to wirstrakftu: „Turku neshchelibã un Giropas neshchelibã.“ Schini rakftã „Golofo“ pasneeds atkal sinas pahr breefmu darbeem, ko Turku kara-pulki nodarijufchi, un to peeminedams Turku waldbibai ruhkti pahmet, ka wina tai weetã, kur Bulgari bija aifftahwami, teem atlaisch johdu, it kã tee buhtu kahdu grehku nodarijufchi, — un tad us Giropas leelwalftim fihmedamees schelohjãh, ka tahs fiingraki Turkus nefawaldfinajoht, lai tahds breefmu darbus nepastrahdatu. Waj tad, tã faka „Golofo“, 12,000 nokauto Bulgaru naw eemefta deefgan, jchahdu traku beswaldbibu fawaldfinahkt? Kahdas breefmas Giropa wehl grib peedfihwoht, lai waretu kuffiteem Balkana puffalã palihgã dohtees? Serbija pate newar meeru luhgt, wina no Turkeem newar nelahdu schelofchanu un taupijchanu fagaidiht. Kahda tagad ta buhfchana, tad Serbija wifu mafaki paspehletu, kad wina no karofchanas ne-afzagitohs, bet karotu lihds beidsamam spehklam. Kad Serbi pawifjam buhs fakauti, tad tikai Serbu tauta fawus kara-eerohtfchus pee malas liks un pasemosees; bet lihds tam afinis wehl fraumehm tezehs un Turki netrauzeti jo prohjam fawus breefmu darbus strahdahs. Anglija, kas us Turziju tura drauga prahtu, padara fcho leetu drihsjak fliktaku nela labaku; Anglu tauta nefen tik ko fahkufe Turku breefmu darbus eewehroht. Franzijai pajchai ar fawahm darijchanahm deefgan darba. Italijas brihwa tauta gan tura drauga prahtu us Slahwu leetu, bet Italijas waldbiba flaidri fawas dohmas ne-iffala. Wahzija faka, ka wina pee Turku leetas teefcham dalibu nenem, zitadi fawas dohmas ne-iffala un gaida us ifdewigu brihdi. Autfrija, kã wifas zitas nefingras waldbibas, fchaubahs fawã ifturefchanã us weenu un us ohtru pufi, ftepeni wina preefch tam strahda, lai waretu Turku Bosniju eeguhkt un atklahji wina iffala, ka winai nelas nefoht tik tahlu kã eeguhjchanas dohmas. No wifahm leelwalftim (bes ween Kreewija) neweena draudfigu dalibu nenem pee Slahweem (Turzijã) un tã tad rahdahs, ka preefch Turzijas buhfchanas jeb tã nofauktas „orienta buhfchanas“ Giropai nelahdas dalas nebuhtu un (Turku) Slahwi runa pateefibu, fajidami, ka wini no Giropas lihdsdalibas nela nefinoht. Tas ir, rakftã „Golofo“, ar ziteem wahrdeem fakohkt, naw tahdas Giropas, kas tafni apfpreestu Slahwu buhfchanu un ar to draudfigi lihdsjufu; naw tahdas Giropas, kas buhtu gatawa, jihniifchanohs usnemt zilwezibas wahrda. Turki ari flaidri ifpratuschi Giropas ifturefchanohs un fina,

ka Giropas leelwalftis tik eefch tam weenojahs, ka no wifas darbibas Turku leetã ja-atturahs. Schi buhfchana ir ta, kas Turziju dara ftipru — bet Giropu nefstipru. To iffazijis „Golofo“ runa no Kreewijas, fajidams: bet ja Giropa fawã besdarbu-buhfchanã paleel, tad wehl atleel Kreewija, kas to dara, kas kuffigai walstei peenahlahs dariht preefch kuffigeem. To ari Turzijas Slahwi (kuffigee) fina un tamdeht pilnigi us Kreewiju palaujãh. Ka fchahds fpreedums naw is gajã fagrahbftihts, to peerahda ta lihdszeetiba un lihdsdaliba, ko Kreewu pawalftneeki ifrahda pret Turzijas kuffigeem.

— Schẽ klaht peelikfim ari kahdas sinas pahr flaweno generali Ifchernajewu, kas, kã jaw finams, ir Serbu kara-fpehka wirswadonis. Kã Kreewu „Pehterburgas awife“ rakfta, tad Ifchernajewam efohkt krihnifchliga eefpehja, kas tikufe wehl pawairota zaur dascheem atgadijumeem, kas Ifchernajewa duhfchibu un wihrestibu ifrahdiã. Kahdu no fcheem atgadijumeem fchẽ pastahftifim. Nefen Ifchernajews jahja netahlu no Aleksinazes, fawu karu-wihru lihniã apflaidamees kaufchanahs brihdi. Pee kahda kara-pulka wadona peenahjis, winfch ar to fahka farunatees. Sarunafchanas brihdi atfkreen no eenaidneeku pufes bumba un peezi johli no Ifchernajewa nokriht femẽ un pahrfprahgdama apber Ifchernajewu no galwas lihds kahjahm ar fmilkti. Winfch it meerigi fmilktis is azim ifflauzija, pee tam neweenu azumirkli ne-apftahdams fawas pawehles tahlaki laift. Tapat kahdã fihwã kautinã, kur lohdes fwilpa kã bites duhza, Ifchernajews stahweja, it meerigi klaufidamees tahs sinas, ko winam adjutantš bija atnefs. Tẽ atfkreen lohde, iffkreen adjutantam zaur rohku, ko tas pazehlis pee jepures tureja, un aiffwilpo kahdas 1½ zolas par Ifchernajewa galwu.

Wehl no Pehterburgas. Kã Kreewu „Pehterburgas awife“ jino, tad Bulgari diwi fuhtaus, Sankowa un Balabanowa fungus, us Pehterburgu aiffuhtijufchi, lai Kreewiju waretu tuwaki eewafifftinahkt ar teem breefmu darbeem, ko Turki pee Bulgareem nodarijufchi. No Pehterburgas abi Bulgaru fuhtni dohfchotees us Berlini, Parihs, Wihni, Londoni un Rohmu. Abi fuhtni ir mahziti, ifglichtoti wihri, kas fawas dfimtenes buhfchanu flaidri pasiffti. Balabanowa fungus ir Parihsẽ ftudeerejis teefas finafchanas un bija Bulgareefchu awifes (19. gadufimtenis) redaktors.

— No Belgrades pa Pehterburgu atnahkufe us Mihgu tahda telegrafa fina, kas rahda, ka afinu ifleefchana Turzijã laifkam drihs beigfchotees. Telegrafa fina pate fkan tã:

„Belgrade, 2. September (21. August). No diplamatu pufes tizis finams, ka apgalwodamo (garantijas) waldbibu weenlihdsfigais eewehrojums tizis eefneegts Konftantinopelẽ. Schodeen (21. August) tilfchoht eefneegti meera-preefchlikumi. Lillab Serbijai kã ari Turzijai naw nelahdas balfs pee apfpreefchanas, bet winahm japeenem leelwalftu nolihgumi. Pee meera nolihgumeem netiks eewehrotas uswarefchanas us kara lauka.“

— Jaw tikam reis sinojufchi, ka Brasilijas keifars (Deenwidus Amerikã) atbrauzis us Pehterburgu weefotees, bet winfch naw wis atbrauzis pilnã keifara gohdibã, bet apgehrbees kã kahds augfts fungus. To daudreis augfti waldbneeki dara, lai wini zetodami jeb kahdã pilfchẽtã ufturedamees netiktu no laufchu eewehrojchanas un gohdafchanas kaweti un apgruhtnati. Tã ari Brasilijas keifars. Preefch kahdahm deenahm winfch bija Aleksandera teateri, un neweens nefinaja, ka tas

teateri fchhedamis fweſchais kuugs widuwejös gaddös, ar paſtemu bahreſdu bija Braſilijas keiſarš, Dom Pedro. Kā Beh-terburgas awiſes ſiao, tad keiſarš Dom Pedro ari mahkoht pat reewiſki. Daudj gan runaht newaroht, bet laſiht mah-koht it brangi, un deenu pehz tam, kad atbrauzis, few lizis Kreewu awiſes atneſt. Binam Behterburga labi patihkoht un pahr Behterburgas eedſihwotajeem labi ſpreeſch. „Kā redſams,“ wiufch reiſ teizis, „Behterburdsneeci ir ſahtigi un ſtrahdigi laudis; es wiſu maſak eſmu uſ eelahm maſ redſeis ſlinkus aplahrt ſtaigatajus, lahdus zitäs galwas pilſſehtäs redi pulkeem ſtahwam uſ eelas ſtuhreem.“ Kā awiſchu la-ſitajeem ſinams, tad Dom Pedro no Braſilijas nahkdams uſ Behterburgu atbrauza pa Biau ſemes dſelſzetu. Iſ Beelo-oftowas ſtanžijas atbrauzis wiufch eeraudſijis weenu dahmu, kaſ patlaban preekſch truhkumu zeſdameem Slaſhweem naudu wahluſe. Keiſarš praſijis, ko taſ noſihmejoht. Kad wiufch peenahkam uſ atbildi dabujis, tad lizis dahmu atſault un eedewa wiaai weenu banknoti (naudas papihri).

No Riſchni-Nowgorodeš. Kā jaw laſitajeem ſinams, tad Riſchni-Nowgorodeš it gaduſ teel noturehts paſaules tirguš. Pahr ſchi gada tirgu Maſkawas Bahju awiſe paſneedi jo plaſchäs ſinaš, no kuraſhm lahdas ſche uſſihmeſim. Siwis (ſchahwetäs un kaltetas) ir leelä daudſumä ſaweſtas; pahr- dohſchana eel tahmi, bet zenäs, ſalihdſmajohht ar pehrna gada zenahm, ir brangäs. Wiſu leelata data no pirktahm ſiwim teel aiſweſtas uſ Bohleem. Tehja, gan jo ſmalka, ir deeſgan ſaweſta, bet žil pahrdohts, to wehl neſin. Koſchaku ahdu prezes naw til daudš kā pehrnajä gadä; ſchini gadä daudš praſja pehz wahweru ahdahm un aſtehm. Par Tranſbaikali- jaš wahweru ahdahm maſja 29 lihdi 31 kap. gabalä, par Benſas wahweru ahdahm 20 lihdi 21 kap. gabalä. Par wahweru aſtehm, kaſ ihpaſchi preekſch ahrſemehm teel pir- taš, teel maſfahts par pudu 180 lihdi 200 rubtu. Sihſchu prezes, ihpaſchi lehtakas ſortes, teel papilnam pahrdohtas; ar katuna andeli ari deeſgan brangi weizotees. Schahweti augli teel maſ pahrdohti. Par zitahm prezehm ſchim brih- ſcham nekaš ihpaſchigš naw peeminamš.

No Rijewas teel Kreewu „Maſkawas awiſei“ ſinohts, ka uſ Dr. Birogowa padohma tikſchoht no Belgrades uſ Rijewu atweſti 200 lihdi 300 eewainotu Serbu, lai winuš Rijewas ſlimneeku namöš waretu labaki un kreetnaki iſahreht. Aiſ- weſchanaš maſju, pehz Birogowa dohmahm, waretu atlihdi- nahht iſ tahm naudas ſumahm, kaſ preekſch Serbeem tikufchäs ſawabhtas.

No Kaſanes teel ſinohts, ka tur ar jaunu ſkohlju eetaiſi- ſchānu labi weizahš. Skohlaš gadam ſahkotees tur tika at- klahtas ſchahdas ſkohlaš: 1) ſkohlotaju ſeminaris, kura teel mahžiti jeb ſagatawoti ſkohlotaji preekſch pilſſehtas ſkohlahm; 2) Tartaru ſkohlotaju ſeminaris, lai waretu Tartaru tauſchu ſkohlaš apgahdaht ar waijadſigeem ſkohlotajeem; 3) meitenu progimnaſija. Geſch Tartaru ſkohlotaju ſeminara teel uſ- nemti nekriftiti Tartari (Tartareem ir Turku tiziba), tizibaš mahžibu paſneedi Tartaru tizibaš mahžitaji un ſeminara in- ſpektors ir ezelts ari Tartarš, kaſ ſenak bija pee Kaſanes gimnaſijas par Tartaru walodaš ſkohlotaju, kur to laiku ari Tartaru waloda tika tureenäs gimnaſijä mahžita. Scho ſinu ſaweem laſitajeem paſneediſam, lai wiaai atkal redsetu, ka muſju augtiš Kungš un Keiſarš preekſch wiſeem ſaweem pawalſt-

neekem, pee kaſdas tizibaš un tautibaš tee ari peederetu, ſchchligi gahda par apgaiſmoſchānu un prahta-žilaſchānu.

No Worifoglebſkaš teel ſinohts, ka tai 17tä Auguſtä ſtip- ram wehjam puhſchoht tur iſjehluſehš ugundš, kaš ihjä laika ſchchreſimtiš namuš nopohſtijufe. Tahš ehkaš, kuraš atradaš ſlimneeku-namš, polizeja, banka, kaſernes, renteja, telegraſa- ſtanžija un paſtes-namš, — tahš ehkaš wiſas ir glufchi no- deguſchäs. Krohna-nauda un rakſti tikufchi iſglahtti. Žil- weku dſihwibaš naw bohjä gahjuſchäs. Tureenäs gubernators, firſts Schchowsklojs, patš par tam ruhpejotees, ka lai tee žaur ugundš-grehtu beſ pajumta palikuſchee dabutu waijadſigo mahjaš-weetu un uſturu.

No Drenburgaš. Starp Kreewijaš pawalſtneekem atroh- dahš ari Kirgiſeeſchi, kureem par pahrwaldneekem ir ſawš ſultans. Kirgiſeeſchu ſultans bija nobrauzis uſ Behterburgu muſju augſtam Kungam un Keiſaram pateikt par teem liku- meem, ko wiufch Kirgiſeeſcheem dewiſ. Atpaſal brauzohht Kirgiſeeſchu ſultanam gadijaš ar lahdu awiſchu („Goloſš“) ſinotaju ſatilttees un taš ar wiau ſarunajees. Sultans deeſ- gan labi runa pa kreewiſki. Sarunaſchānā ari tika peemi- netas Slaſhwu zeſchanaš Turžijä. Sultans pee tam ſazija: „Es patš eſmu 25 rubluš preekſch Serbeem dewiſ un mana ſeewa til pat daudš. Es gohdaju un zeeriju Kreewuš un at- ſiſhtu to labumu, ko mehš ſem Kreewijaš wal dibaš eſam pa- nahluſchi. Wehl preekſch 30 gadeem gandrihš nedrihſteja par Uralu pahri eel, lai neſiktu no Riſneſcheem jeb žitahm meſchonu tautahm iſlaupiti, pat nokauti. Tagad mehš dſih- wojam meerä un neweens muhš netrauze Iſchernajewš — ja taš ir wihrš! Mehš Kirgiſeeſchi winu nekad ne- aiſmirſim. Iſchernajewš til pat mihligi runaja ar praſtu Kirgiſeeti kā ar ſultanu. Žaur winu eſam mahžijuſcheš Kreewuš mihleht un gohdaht. Tagad wiufch duhſchigi žih- nahš ar Turkeem. Lai Maſh winam palihdi. Wiufch bija muſju pirmais draugš, wiſa ſtepe wiau paſiſht un latrs Kir- giſeetiš preekſch wina ar preeku to beidſamo annu nokautu. Tahduš wihruš numš waijaga!“ To ſazijis ſultans ar lep- nibu parahdija Iſchernajewa bildi (ſotograſiju).

No Sibirijaš. Tureenäs diwi pilſſehtas Dmſka un Tomſka ſawä ſtarpä zeuſchahš, lai waretu jaundibinajamo uniwerſi- ſawä pilſſehtä eedabuht. Ja uniwerſitete tiktu Dmſkä dibi- nata, tad leelaš naudas ſumas preekſch uniwerſitetes tikſcheht dohtas. Turpreti Tomſkaš pilſſehtä ari neſtahw brihwä, prohti wina ſubtijufe ſawas pilſſehtas weetneekuš uſ Beh- terburgu, kaš lai iſſakoht: kad Tomſkai atkauj uniwerſiteti taiſiht, tad Tomſkaš birgeri jeb pilſoni apſohlotees wiſas preekſch uniwerſitetes waijadſigahš ehkaš par ſawu naudu iſgahdaht.

Ahrſemes ſinaš.

No Madrides. Spaneeſchu awiſes daſchadaš ſinaš pa- ſneedi pahr to, ka proteſtanti (ewangeliuma tizigee), lai gan Sponijä ir atlauta tizibaš-brihwiba, tomehr teekoht waijati. Tä par peemehru lahdš Spaneeſchu gubernators aiſleediſa lahdu proteſtantu grahmatu no jauna drukahht, lai gan ta grahmata jaw wairak neka 10,000 ekſemplaröš pa Spanijä ir iſplatita. Tä atkal eekſch Mahoneš proteſtanti daudſreiſ luhguſchi, lai wineem atlantu eetaiſiht ſawu kapſehtu, bet ſcho atlauſchānu naw dabujuſchi. Wiſur, kur teem tä no-

faukteem „moderados“ zif neko ir wara, tur zitas tijibas teef gan fleyeni, gan atklahji kawetas un fpaiditas.

No Montenegras. Paher Montenegras kara-buhfchanu kahda ahrfemes awife raksta ta: „Montenegrai ir pafchai kahdi 16,000 preefch kara derigu wihru. Tagadeja kara Montenegra dewufch ar 25,000 ledu kara-fpehku, pee kara 9000 Herzegowineefchi bija peestahjufchees, bet Herzegowineefchus waijadseja Montenegras firftam Nikitam list isrihkoht. Ar tahdu kara-fpehku (prohti 25,000) peeteef pilnigi, ka gribetu Herzegowinai usbrukt. Gefahkuma Turziji nebija peenakhama kara-fpehka pee rohkas, wehlah winai bija gandrihs wif fchee kara-pulki pret Serbiju ja-isleeta. Ta tad notila, ka Montenegras firfts gandrihs bes kahdeem kawelkeem fpehja Herzegowinu fawa rohka dabuht, un Muftaru-Pafchu fakaudams un Klefes ohstu aifflehgdams, kas Turku kara-pulkus kaweya zauri eet, zaur to wifu wifch eefpehja Herzegowinu fawa wara patureht. Tagad kara-buhfchana tur daudfkaht pahrgrohita. Turku kara-pulki Mostara un Trebinje ir fipri pawairoti, Albanija ir referwes kara-pulks un pee Podgorizas stahw 25,000 Turku, kas uf tam fataifchs, ka lai no deenwideem waretu Montenegra eebrukt, un prohti tai weeta, tur Montenegra wifu gruhtaki pret usbrufchanas aifftahwama. Herzegowina Montenegreefchi nekad naw fipri nometufchees, tapeh3 ka Herzegowinas apftiprinatas weetas atradahs Turku rohkas un uf palihdfibu no Serbeefchu pufes naw fchim brihsham zerams, kas Montenegreefcheem buhtu peefchlihris wairaf watas. Tapeh3 nu Montenegreefcheem jagreeschahs atpakaf uf fawu pafchu semi, lai to waretu pret eenaidneeku usbrufchanas aifftahweht. Us tahdu wif fchim brihsham gan wairs Turku rohbeschahs nebuhs leelaki Montenegreefchu kara-pulki atrohnami, bet tee atpakaf dewufchees uf fawu teh-wiju. Ari nemeerneeki, ja wina naw pee meera dewufchees, ir aigahjufchi uf Montenegro. Kad wifu fcho kara-buhfchanu eewehrojani, tad jafaka, ka Montenegreefcheem tahs dohmas nebuhs wifai tahlu, ka meera-derefchana buhtu labaka par karofchanu.

No Konftantinopeles atnahkufchas daschadas finas. Wifu pirms kahdu wahedu fazijm paher sultanu. Jaw daschu reifu tikam sinojufchi paher sultanu Murada fahlimfchanu un ari to buhfchanu peeminejam, ka Muradu griboht meefas flimibas un gara wahjibas dehl no trohna list nozelt un wina weeta par sultanu eezelt Abdulu Hamidu. Tas nu ir notizis tai 19ta Augufta: Murads no waldbas trohna nogahfts un Abduls Hamids par sultanu palizis. Turku waldbas faweem weetneekem (fuhneem) ahrfemes aiflaidufe fchahdu finu: „Kad nu zaur to gruhtu flimibu, kas sultanam usbruka defmita deena peh3 wina eezelfchanas paher sultanu un kas arweenu palika leelaka, — zaur to nu sultans nah3a tahda nefpeh-fchanâ, ka wifch waldfchanas grohshus wairs nefpehja ilgaki rohkas tureht, un tad peh3 Scheif-ul-Jelama (Turku garidsneeku galwa) fpreeduma un peh3 semes lifumeem, kas sultana waldbas kahrtibu nofaka, ir lihdfchinigais trohnamantineeks, sultans Abduls Hamids II. iffludinahts par Turku walfts keifaru.“ — Gelam zitas finas pafneedsam, wehl pafklatifimees u sultanu mainifchanu. Lai gan zitadi walddineeku pahrmainifchana ir no leela fwara tiklab preefch walfts eefcheligas dshwes, ka ari preefch winas ahrigas politikas; bet tagadeja sultanu pahrmainifchana Konftantinopela leelaks, ka ne no kahda fwara nebuhs. Wif minifteri ir palikufchi

fawds amatos, tamdehl ari politikas prateji un leelakhs politikas awifes fpreefch, ka Turzijas ahrigas politikas leetas zaur sultanu mainifchanu nekahdi pahrgrohifjumi nebuhs gai-didami, jo no kam lai pahrgrohifchanahts zelahs? Nozeltais sultans bija wahjch nefpehjneeks un jaunais, tagad eezeltais sultans, naw neds walstei neds ahrfemes walfts wihreem pafhstams.

— No daschahm pufehm atnahkufchas tahs finas, ka jauna sultana Abdula Hamida eezelfchanu par sultanu iffludinajoht ifdalijufchi fcarp laudim dauds naudas. Ir tahs walodas ifpauftas, ka sultans Murads nogiftejees. Laudis (Konftantinopela) bijufchi nemeeriba, bet labus faldatu pulkus palihga nemoht kahrtiba tika ufureta un leelaki nemeeri ari lihds fchim naw ifzehlfchees.

— Ka kahda ahrfemes awife („Polit. Corr.“) fino, tad Turki baidotees, ka lai Kreewi Mas-Afija ne-eenahktu, un tamdehl wina (prohti Turki) fawus zeetohlfchans apftiprina-joht un isrihkoht. Pee zeetohlfchenu apftiprinafchanas strah-dajohht diwtuhlfstofchi Kurfi. Karfes un Sinopes pilsehtas teef apgahdatas ar Armstronga un Kruppa leelgabaleem, fo fawa laita Anglijas lehnineene bijufcham sultanam Abdulam Afizam bija dahwinajufe. Karfe un Sinope jaw wairaf neka 3 nedelas strahda infcheneeri ar wairaf fimtu faldateem, pee kam wehl peepalihds Armeneefchu strahdneeki.

— Ifgahjufcha numura pafneedsam finas paher Kreetas jeb Kandijas falu un paher to tur ifzehlfchohs dumpi. Tagad paher ifzehlfchohs dumpi teef sinohts, ka tas arweenu paleekoht leelaks. Dureenas gubernators Neufs-Pafcha zelo-joht pa Kreetas falu un raugohht laudis apmeerinahht. Wifch fakoht, ka no Konftantinopeles dabujis atwehlefchanu, ka warohht fafaukt tautas-fapulzi, bet laudis gubernatora wahredeem netiz, wina dohma, ka gubernators tikai griboht laiku pawil-zinahht, kamehr no Konftantinopeles buhs dabujis faldatu palihgu.

No Turzijas. Tagad, tur Turzija breefmigs uu afi-nainfch karfchs plohfahs, gan derehs, ka kahdas finas paher Turziju pafchu pafneedsam, ihpafchi paher to, pee kah-das tautibas un tijibas Turzijas pawalftneeki peeder un zif wina ir. Siropas Turziji ir, ja Serbiju un Rumenu ne-peerehkinajani, wairaf neka 8 milionu eedfchwotaji, kas peh3 tautibas ta eedalahs: Turki ir 2,090,000, — Serbu ir 1,869,000, — Bulgaru 1,837,000, — Greeku 1,049,000 Albaneefchu 1,245,000, — Walakeefchu 225,000 un fchihdu 77,000. Wif tohpâ 8,398,000. If fcheem fkaiteem redsams, ka 2 milioni Turki walda paher 6 1/3 milioneem, kas pee zitahm tautibahm peeder. Schi leela fcarpiba teef zaur tam pamafinata, ka daschi pee zitahm tautibahm peederigeer ir peenehmufchi Turku tijibu. Turzijas eedfchwotaju fkaits peh3 tijibas fchirahs ta: pareiftizigu ir 4,393,000, — ka-totu 318,000, — muhdamedaneefchu 3,609,000 un fchihdu 77,000. If fcheem fkaiteem nu redsam, ka Turzijas kiftigo pawalftneeku (4,712,000 jeb 58 procentes) ir laba teefa wairaf neka muhdamedaneefchu (3,609,000 jeb 43 procentes), wairaf neka weena zetortdata. Pee tam wehl ja-eewehro, ka weena data muhdamedaneefchu peh3 walodas, dshwes eerahchahm un ifglitibas peeder pee kiftigahm tautahm. Kad Turki toreis kiftigohs ufwareja, tad wina tohs peefpeeda pee Turku jeb muhdamedaneefchu tijibas. Daschs labs toreis, lai netiktu waijahs, peenehma Turku tijibu, ihpafchi augftatas kahrtas

laudis, kam bija bagati ihpafchumi (muischas) un kas tohs negribeja pafandeht. Ari eewehrojama Turzija ir pawalstneeku fchirfchanahs pehz tautibahm. Ta wifu leelaka dala ir Slahwi un wini ari apdfihwo leelus semes gabalus, ka Serbiju, Montenegro, pa datai Bosniju un Herzegowinu, tad Bulgariju, Irakiju un Makedoniju. (Bulgari pehz sawas zilts naw flaidri Slahwi, bet winu waloda ir flaidra Slahwu waloda.) Dhtra jo eewehrojama zilts ir Greeki (pa datai fenaf pahrgreekoti Slahwi), kas peefleenahs pee Greezijas. Pee Turku buhschanas iifchirfchanas ari eewehrojami, ka Turki pa wifu semi ifkaiifiti dshwo.

No Bulgarijas. Jaw reisahm efam minejuschi Turku breesmu darbus, ko wini pee kristigeem pastrahdajuschy, un ari pa datai fchohs swehra darbus pastahstijam, bet kas spehj, kam wehl pufstojcha firgs kruhtis, wifu to isteikt, kas notizis. Tagad atrohdam jo plafchu pasinojumu Anglu awise Deli Ruhs („Daily News“), is kura kahdu druzjinu fche uffihmesim. Breesmu darbus pastrahdaja 30 gadu tizibas kara katolu kara pulks sem neschehliga Tili wadischanas, bet fchee afins-darbi ir neeks pret breesmahm, ko Turki idarijuschy. Newaredami wifu pastahstih, tilai pee minesim, kas weena zeema notizis. Schini zeema, waheda „Otluk-koj,“ bija no ziteem kaiminu zeemeem sanahkluschi kahdi 5 lihds 600 zilweku. Kahdi simts nemeerneeki bija zeema. Wini gahja duhschigi Turkeem preti, bet redsedami, ka Turki kara-pulks daudsfahrt leelaks, ne-eedrohschinajahs pretoteks, bet pawdewahs behgschanai. Ari zeema redshwotaji gribeja behgt, bet zeems bija no Turkeem apstahs un kas behga, tika no-fchauts jeb nolauts. Ta tas gahja lihds pufnaktei, tad zeems pars tika apfchaidihis. Deenai auroht Turki eegahja zeema un nu fahlahs zilweku kaufchana, mahju nodedfinaschana un laupischana. Neweens netika fchehlohts, weenalga waj firmgalwis waj firmgalwe, waj fihdoschs behrns waj newainiga meitina. Kahdi trihs tuhstojochy zilweku til apkauti. Schee funpurau darbi, preefsch kuru apshmeschanas truhst Latweefchu walodai wahrdi, netika wis idariti no Baschi-Bozukeem un Ischerfeschem, bet no kahrtigeem Turku salboteem, ar Turki teefu laufchana un wehleschana. Kas wifwairak bija laupijis, dedsinajis un kahwis, tas wehl dabuja gohda fihmi. Kahda zita zeema atrada kapu, kura kristigees bija paglabajuschy sawu no Turkeem breesmigi nonahweto, 85 gadus wezo preefteri, wahrdi Teodors Peows. Scho preefteri Turki bija fahkhruschy un zeredami, ka no wina dauds naudas dabufchoht fahla winu breesmigi mohziht un ta, ka til Turki swehra daba to war ifgudroht. Kahds zits firmgalwis, kas tillab pee kristigeem ka ari pee muhamedaneefchem sawas labdarifchanas dehl stahweja augsta gohda un flawa, tika no Turkeem fakerts un neschehligi mohzihts. Pahreeziji fakautam winam azis isduhra uu tad no ne-iszeeschamahm fahpehm pahnemtu winu dshwu us fahrtu uslika un fadedsinaja. Turpat tika no Baschi-Bozukeem fakerts kahds preefteris, kuzam wini weenu pierstu pehz ohtra nozirta, gribedami no wina naudas isdabuht; bet kad winam naudas nebija un wifsch tamdeht ari nandu newareju doht, tad Baschi-Bozuki winam nozirta rohkas un beidschoht galwu. Ari weenu jaunekli, kas nupat no flohlas pehz diwi gadeem bija pahnahzis, Turki nolahwa, mahtei redsoht, tilai is gara laika. Wifus Turki kahwa: firmgalwis un firmgalwes, wihrus un feewas, meitas un sehnus, behrnus un fihdonus. Behrnus nehma

if fchuhpuleem, usduhra us pihkeem un behrnus no pihkeem nonemdami tohs mahtehm preefscha nosweeda. Ziteem fihdoneem galwas nozirta un nozirstahs galwas leelakeem behrneem eedewa, peefpeesdami, lai galwas apfahrt nesajoh.

— Bahr Turku bendas darbeem runajuschy, ari kahds wahrdus peeminesim pahr to, kas pee feeweescheem nodarhts. Neweena feewa nepalika ne-apgahnita un fchi apgahnifchana nenotika apflehta weeta (jo Turkeem no kauna un gohda naw ne jausmas), bet fehts widu, us eelas jeb kaut kahda weeta. Mahtes tika apgahnitas meitahm redsoht, meitas tika apgahnitas, mahtehm redsoht. Weena feewa stahstija, ka wina ar sawu 15 gadu wezu meitu tai pascha istaba tikuschas reifa apgahnitas. Kahda 18 gadus weza meita ar fchahschalahm un ar rohlahm azis aifflahdama fazija, ka 10 Turki winu apgahnijuschy. Kahda wezenite, us krukem lehgdama, pastahstija, ka trihs salditi winu apgahnijuschy, kad wina fahchauta, no fahpehm pahremta, us semes gulejufe. Jaunas meitinas, 10 lihds 12 gadu wezas, ari nebija no sweereem drohschas. Kahda mahte raudadama stahstija, ka winas 12 gadus weza meitina tikufe no kahda Baschi-Bozuka apgahnita. Gan wina wifu sawu nandu peefohlijufe un pate peedahwajuschs, lai til winas meitina fchehlotu, bet swehs to ne-eewehroja. Wehl waretum dauds pastahstih, bet lai ar til dauds breesmu stahstem peeteek.

Wehl no Bulgarijas. Anglu awises pasneeds behdigas finas pahr Bulgarijas buhschanu. Winas raksta ta: Bulgarija naw wairs nefahdas drohschibas, neds dshwiba neds manta naw drohschas. Turkeem ir kara-eerohtfchi, kristigeem tee ir atnemti, un ta tad Turki dara, kas wineem patihf, gandrihs neweena deena nepa-eet, kur Turki kristigohs ne-atlaupa. Kristigees teel peefpeesti, bes algas strahdajt tohs grehtakohs darbus. Daschas weetas kristigeem wajjaga isluhgtees atlaufchana, lai drihsteti paschi sawu labibu eewahft; daschas weetas wineem weh jamaksa nodohschanas par fchahdu atlaufchana. Bahr waras darbeem, kas pee feewahm un meitahm teel pastrahdati, nelo neminesim, jo pahr to jaw sawa laika un weeta deefgan plafchi runahs. — Ihsi fahoh Bulgarija ir pilniga bewaldiba, jo Turki teefas nefa nedara lai minete waras darbi tiktu apspeesti.

No Serbijas. Behz jaunalahm telegrafa finahm Serbi tikuschy no Turkeem fakauti un Turki tagad ranga ar wifa fpehku atkal Serbeem usbrukt, lai tohs pawifam waretu fakaut. Waj wineem tas isdohfees, to wehl newar finah; bet lai buhtu ka buhdams, jo kad ari Serbiju no Turkeem pawifam tiktu fakauta, tad tomehr lai Turzija nezere, ka wina pee meera nolihgschanas kaut ka warehs Serbiju fpaidih jeb winas teefibas aprohbeschoht, leelwalstis ihpafchi Kreewija to ne-atlaus.

No Afrikas. Ka teel sinohts, kad Kapstadtes pilfsehti (Afrikas deenwidus gala) tilfchoht nahkofcha gada Februar mehnesi isrihkota fawfarpiga istahde. Kad nu Deenwidus-Afrikai paschai mas isstrahdajumu, jeb taifnibu fakoh, gandrihs nelahdu, tad winai wifa zeriba schini leeta jaleel us Ameriku un us Ciropu. Zaur scho istahdi nu zera, ka Deenwidus-Afrikaneefchi dabus eepafihtees ar Ciropas un Amerikas amatneeku isstrahdajumeem un ar teem eepafinufchees fahls tohs paschi few eegahdatees. Istahdes generaldirektors aifbrauzis us Ciropu, istahdes deht aprunatees.

Mahtes, nemeet wehrà!

(Staties № 29. Beigums.)

Weenaldfigi dasčas mahtes flatahs, ka us tahdu wihsí pee behrna nenofleegfchana un pašcha-labums faknojahs, kur taf pee dohſchanahs un labdarifchanas preeka behrnu waijadsetu radinaht. Behdigi ir, ka wezaki un audſinatajas to negrib eeſlatiht, ka tanis pirmos 3—4 dſihwes-gaddos, kur paſchſinafchana un juſchana wehl gauſchi maſa, zilwekam, un ſinams tikai zaur riktigu eeradinafchanu, beſ kahdahm praſifchanahtm pehz prahta apgaiſmoſchanas, labuma un teeſibas fajufchana preekfch wiſas dſihwes ta war eepohſteht, ka winſch pehzal katra dſihwes wehrà zeefchi pee tam paſtahw.

Uſtiziba un pateefibas mihoſchana, kas deeggan laikus newar attihſtihta tapt, wiſlabaki pee behrna radiſees, ja patš pret winu uſtizigs un pateefigs buhſi un nekad melus pee behrna nezeetifi, bet ari ne-noſeedſigu netaiſmbu ſtrahpeſi. Tuwaka leetu zeeniſchana pee behrna radinaſi, ja wiſas leetas ne-atlauſi nemt, ko winſch grib un wehlahs un kas ohtram peeder. Bet wiſleelakais behrna truhtums ir nepaklauſiba, kas taf deeniſchehl pee dauds behrneem atrohdahs. Ja kad wini ari klaufa, tad noteel leelaka data pehz waital reiſas pawehleſchanahtm jeb zaur beedinafchana ar ſtrahpi, un ar maſſas apfohliſchana. Kapehz nu ir nepaklauſiba, kas preekfch wehlahas audſinafchanas leels kaweklis, pee leelaka data behrneem eeſaknojehs? Tapehz ka mahte naw jaw no eeſakhta gala behrnu zaur taiſnu un weenteeſigu pawehli un wahrdu uſ paklauſifchana un paklauſibu audſinajuſi. Tai weeta ar meeribu, weenteeſibu un maſ wahrdeem tikai to aiſleegt, kas pawiſam un arweenu aiſleedsams war buht un aiſleegt waijaga un kas, kad behrneem weenreiſ pawehlehts tizis, teeſcham winam ari waijaga iſpildiht, aiſleeds mahtes daudsreiſ tikai ka katra reiſi atgadahs, nereti ar johkeem un ſmeekleem; winas tahtat neſkatahs, ka aiſleegfchana teel iſpildita, bet laiſch meerigi garam, kad ari behrns pawehli ne-iſpilda. Tikai zaur to, ka wiſu, ar ko behrnam nebuhs eeradinatees, bet tomehr eerohd un dara, ne tikai daſchureiſi, bet arweenu un til ilgi aiſleegt un ſtrahpeht, (netikai ar pahra ſiteeneem, bet gruntigi) kamehr winſch ſliktu dariſchana un agraku dſihwoſchana pawiſam aiſmirſis. Pawehli un aiſleedsi behrnam tur, kur teeſcham waijadſigs; ne-aiſleedsi pirms, lihds kamehr ari eſi apnehmees aiſleegto leetu ne par ko wairs wehleht, un pawehli neko, kad til to iſpildiht gripi un wari. Gauſchi leela peedaudſifchana ir preti audſinafchanas-likumeem, kad wezaki nerahtna un neklauſiga behrna paklauſibu zaur luhgſchanahtm un apfohliſchanahtm luhko panahkt. — Ta ka nu labaka data behrneem no winu mahtehm nepaklauſiba, paſchprahſiba, ſpihteſchana, gribeſchanas-wahjums, paſchlabums, dſihſchanahts uſ meleem un ſagfchana jaw no agras behrnibas ee-audſinahts teel, tapat ari mahtes ſchini likuma nedara, lai ſaweem behrneem gohdprahſiba, kahrtibas-mihoſchana un pateeſa tihriba ee-aug, bet tani weeta winas wineem eedeſti greſnibu, kad wezaki runa, ſtarpà jauktees un paſchgudribu. Weidsoht wehl peemianu: zilwekam waijaga grunti uſ wiſu labu no wina 4—6 dſihwes gadam likt. Rai nu tahdus un riktigi labus behrnus waretu audſinaht un tad ſlohlai uſ tahſaku gara-prahſa- un gribeſchanas, attihſtiſchanas waretu doht, pee tam mahjas, ihpaſchi mahtes audſinafchana waijaga labakai buht, ka wina tagad ir, un mehſ ar pahreleezinafchana iſſauzam lihds ar ſcheem wahrdeem:

„Dohdeet mums labakas mahtes un mehſ buhſim labaki zilweki!“
Lipsberg.

Pahr ſahli juhras uhdenos.

Pahr ſahli juhras uhdenos eefſch „Rig. 3tg.“ laſams, ka pehz jaunakahm iſmeleſchanahtm atraduſchi ſchahdu ſahls datu daudsumu juhras uhdenos, un prohti: Widus juhrà lihds 4 procentes Atlantijas paſaules juhrà 3³/₄ procentes, leelaja okeana jeb Indijas paſaules juhrà un Seemetu ledus juhrà 3¹/₂ procentes, Deenwidus juhrà jeb Klufa okeana 3 procentes, Melnaja juhrà 1¹/₂ procentes un muhſu Baltijas juhrà maſak neka 1 procente ſahls. Wiſu ſahligakais uhdenos ir Widus juhrà, laiſam zaur to, ka tur zaur karſteem fauſeem wehjeem uhdenos jo ſtipri iſgaro un ſahls, lihds ne-iſgarodama, paleel atpakal. Paſkatamees uſ muhſu Baltijas juhru un praſam, kapehz tahs uhdeni ne pilna procente ſahls dalas, tad dabujam tahdu iſſklaidroſchana, ka Baltijas juhrà eetek leelas upes ar ſaldu uhdeni. Rihgas juhras eelohka jeb likuma eetek Daugawas, Leelupes un Gaujas un zitu maſaku upju uhdeni. Rihgas likuma uhdenim ir tikai 3³/₅ procentes, pee Leepajas un Wentſpils ir uhdenim 3³/₄ ſahls dalas. Salihdsina upju un awotu uhdeni ar juhras uhdeni pehz winu ſaturas, tad atrohdam ſchahdu ſtarpibu: awotu un upju uhdenos atrohd ohglu ſkahbas kalku dalas un magneſiju, turpretim juhras uhdenos ſahli, ſchwelu-ſkahbu gipſi, biterſahli u. t. pr.

Zautajoht, kur tahs ſahls dalas zetahs, ja-atbild, ka pirmà kahrtà uhdenos weenmehr garainos ſakahpi gaiſa un kad gaiſs ar garaineem pildihts un paleel wehſaks, tad pahralahs uhdenos dalas nahſ ſemè par ſneegu un leetu. Sneegs iſluſis un leetus eewelkahs ſemè, iſkaufe tur tohs daſchadus ſahls alminus, tel pa uhdenos ahderehm lihds awoteem, paleel par upehm un neſ ſawu krahjumu uſ juhru.

Tahdu zelu uhdenos nerimdams noſtaiga no juhras gaiſa, no gaiſa ſemè un no ſemes atkal juhrà. Uhdenos, par garaineem pahrwehrtees, pazetahs gaiſa, bet ſahls dalas nogutuſchahs ſtahw juhras; kalka almina kalni paſuhd wirs ſemes un nogulſtahs juhras, kur milioneem dſihwneeku no tam taiſa ſawus naminus un pahrteel. Ohtra kahrtà ari juhras dibendos ir wareni ſahls lehgeri, ko uhdenos iſkaufeſis un kaufe arweenu un ta tad uhdenos dabuhn to ſahſtumu. Rai ar til dauds pahr ſahli juhras uhdenos peeteel.

Preekfch palihdsibas kriſtigeem Turzija.

Do Bikerneeleem ſanehmam 12 rublus, baſnizas kolekti, kriſtigeem Turzija par labu preekfch Lehrpatas ſanitetes-trena (uſ kara-lauku aiſſubtittee ahrſti un ſlimneeku koſpeji).
Eſſpedizija.

Termini.

17. Septemberi. Rihgà, maſiſtrata, uhtrupe, A. Wuſſa u. ſ. damſſahgu-dſternawàs uſ Mutu-ſalas, ar 2744 kv. aju ſemes.
3. Oktoberi. Rihgà, Latw. beedribas leela ſahlè, Latw. labdarifchanas beedr. loterija.

Lihds 25. August pee Rihgas atrahluſchi 1945 lugi un aiſgabjuſchi 1918 lugi.

Atbildedams rebaktehrs Ernſt Plates.

Sludinafchanas.

Mahja

Ahgeles kalmā leelā Nr. 22 ir no wafejas rof-
fas pahrdohdama. Tuwafas sīnas Dinamīndes
eelā Nr. 4. pee fainneeka.

Maflawas Ahr-Rihgā Krauklu-eelā
(Rabenstr.) ir ta mahja poliz. Nr. 660
no wafejas rofhas pahrdohdama. Tuwafas sīnas
turpat pee fainneeka **Z. Swiffuls.**

Janna mahja ir pahrdohdama Ahgeles-kalmā
Inasā Fuhrmanu-eelā pee **Kruming.**

Krohna Blohmes-muišā, Smiltēnes draudfē teel
10,000 ahbofu-tohti peh3 pirzeju ismellefcha-
nāh3 par 40 lap. gabalā pahrdohti. Ta pahrdoh-
fchana eefafkafh3 tai 24. Septembri; agraki neteel
tohti ifdohti. **2**

Karolīnes-eelā (Pehterb. Ahr-Rihgā) № 19 ir
kohrtelis, firgu stafi preefš 8 firgeem un
wahguif3 ifihrejami.

Lehgeris un iffuhtifchana femkohpibas- mafchinu

un wifas fortes rihfu, tā ari Paardarda
superfofjatus,

furi tē jaw 15 gadi par labem atrasti un fawu
labu ihpafchibu deht jaw pirmā femlohpju ifrahdi-
fchanā 1865. gadā medaku dabuja, pahrdohd

P. van Dyk,

Rihgā, leelā Smilfchu-eelā № 1 un 19.

Seftēdenū tai 22. Augusti preefš pufdeenas ir
no Pehtera bafnizās uf ftrehneeku dahrsu brauzohi
pafudufe felta firihpota, ar bohftiabu E if fileem
almīneem fihmeta

ar m b a n t e

(aprophiz). Atradejs teel luhg3 to pret pateizības
algu nodoh3 Ernst Plates f. drufatawā.

Heinrich Lanz mafchinu-fabrika Mannheimē.

Fabrikas gada-pahrdohfchana.

1860. g.	31 mafhines.	1868. g.	1539 mafhines.
1861. "	171	1869. "	3155
1862. "	210	1870. "	3428
1863. "	331	1871. "	5048
1864. "	638	1872. "	7105
1865. "	879	1873. "	8228
1866. "	582	1874. "	10967
1867. "	899		

Sih3s lutamāh3-mafhines ir ihpafchi deht wīnu
weeglas ftrahdafchanas un falihofinajohi wīnu ler-
las paftrahdafchanas deht, lohri flawejamās, tā to
wifulabaki preefš wīnu praktifkas wehrties parahā
tee gadu no gadus augdami pahrdohfchanas fkatih3
las lih3 1874. gada galam aifneegufchi to weht
no neweenās fchahdas fabrikas aifneegto fkatili no

43,314 mafchinehm

las kohpā iftaifa gandrih3

11 milionu Wahzu walst3-marfu.

Wifū lehtakas zenas. — Rahditājs ar bildehm uf laipnu peeprafifchānu bef mafhās.

Krahjums Rihgā

pee

F. W. Grahmann.

Rikolai-eelā, blafus ftrehneeku dahrsam, eepreti gahfās fabrikim, Pehterburgas Ahr-Rihgā:

pastahwiga mafchinu ifstahde.

Teem dfeedatajeem,

teem fahrtības f. no Pawafaras beedribās, un wi-
feem draudfēs lohjekteem, las pee Sw. Trihāme-
nības bafnizās grunt-almīns liifchānas pee glihtās
ifrihofchānas palihofejufchi, zaur fcho fawu firjūgu
pateifchānu iffala mahjitājs **K. Fromm.**

Diwi fsholotaji, las wahju walodā
war mahjih3, preefš glahfēs-fchubneem
teel melleti. Gada-lohne 230—250 rubl. Peeteif-
fchānāh3 peektēenās Rohpafifchu mahjitāja mui-
fchā pee mahjitāja **Ed. Pohrt. 1**

Dahrifneeka-puika

war netahlu no Keepajās weetu dabuht un wīnam
waijaga peeteiftees Keepajā pee grahmatu-driketāja
Weyer. 1

Janns zilweks

no femehm (Katiweēt3), war par 150 rbl. ar fawu
lofti un dshiwolfti glahfē-zimdu amatu lih3 ar wahju
walodu 2 gadu laikā eemahjitees. Trefchā gada teel
40 rbl. fubr. lohnes par mehnefi galwohts.

Japeeprafā tai lampu-bohdē, Pehterburgas Ahr-
Rihgā Kalku-eelā № 21.

Mahjitās zimdu fchuwejas

un ftepetājas atroh3 pee laba lohna pastahwigu
darbu N. Schleichera zimdu fabrikā, Altonas-
eelā № 7. Turpat ir ari zimdu-fchujamās mafhines
pahrdohdamas. **2**

Preefš lahdas material- un fihfu-
preju-bohdēs uf lauleem, las atrohdaht
netahlu no lahdas dshel3-gela ftrānizās Wihfemē, tur
laba no-eefchāna un fīpra andele, teel no 1. Fe-
bruara nahlofcha gada freetns rentinees mellette3.
Ram patihoh3 fcho boh3i uf renti nemt, tee lai pee-
teizāh3 deht tuwaleem notāifhumeem pee

Hugo J. Kaul,

Rihgā, leelā Smilfchu-eelā № 36.

Strohdereschānu war jaunās meitas
bef lahdas mafhās eemahjitees Gelfch-
Rihgās leelā Smilfchu-eelā № 23, 2 trepes augfti
pee Benfeldt.

Lohjes

preefš leelāh3 Maflawas loterijas, furu iflohf-
fchāna bef lahdas atfaukfchānas buh3 tai 1., 2. un
3. Oktober fch. g., un kam leelafais winneft3 25000,
pawifam kohpā 1000 winneftu, dabujamās Wafitij
Perlow un dehtu bohde, kohp-eelā № 2.

Schfchamas bahdes-wannes preefš ifihre-
fchānās un pahrdohfchānās, tā ari natis-frehfti
(Closet), wentelatori, blefa-krahfnis ir arween ga-
tawās, itpat wifū preefš buhwes wajjadfigi klemp-
nera darbi teel uf to labāto ifdariti pee P. Grimm,
Gildes-nama eelā № 9. **2**

Schujamas

mafchines

teel ufizami un fem apgalwofchānu fatāifitas (if-
lahpitas) ftingu-eelā № 14. Turpat ir jaunās
schujamas mafchines preefš amatneekem un fa-
milijahm lehti fem apgalwofchānu dabujamās pee
W. Ruth.

Bohde

ar wifahm eeriktehm ir ifihrejama Pehterb. Ahr-
Rihgā Karolīnes-eelā № 4.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 27. August 1876.

Drieket3 un dabujam3 pee bilfchu- un grahmatu-driketāja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera bafnizās.

No polizejas atwehlehts.

Tē flahht peelikums ar fludinafchanahm.

N. L. B. finatnības komifija.

1) Sinatnības komifijas fchdeifchāna zetort-
deen 2. September.

2) Konzerts, Serbeem par labu — fwehtdeen
5. September.

3) Lāifchānas grahmatas if beedribās bibli-
otekas teel ifdohtās ohrtēenās un peektēenās no
pultfi. 7 lih3 1/2 9 wafarā.

4) Swehtdeenas-fshla fahlfēs 5. Sept.

5) Kas wehletohs pee dfeedafchānas dalību nemt,
lai peeteizāh3 pee dfeedataju wadona Ahgeal f.

Preefšchnecks.

Prastus un augftgrahdigus superfofjatus,

Kanlu-mehflus, kainitu u. t. pr. peh3 Rihgās po-
litehnikuma analifēs, pahrdohdam un lubdām
wifus pagafā preefšchneekus un pagafā ftrihweris,
fureem preefš jawa pagafā leelafā daubjumā ftrā-
ftrigu mehflu wajjaga, wifmafal pahrwirfchus numē
drihsumā ufdoht, zil daub3 wīneem wajjafifgs ftrā-
ftrigu mehflu preefš rubens-fchjās, lai buhtu droh-
fchiba, fa tiks laikā peefuhiti.

Biegler un beedris,

Rihgā, Pils-eelā № 19.

Ram weens dshelten-farkānu fpalwu
putnu-fūns ir fubis, tas to pret ufura-
mafās nomāffafchānu war dabuht pee Balfemāles
fsholotāja, Siguldes draudfē.

Tai nakti no 24. uf 25 August fch. g. ir Kar-
tufch Steena un Sujcha fainneekem notāgi dmi
firgi, no fureem weens tumfchi bruhts ar melnu
aifti un frehpehm un uf pafcha palāufcha, apantchu
weetā, baltās frehpes, palāfas lahjās eetoht plati
nef, wibejā augumā, wej3 6 gabus, wehrtibā 60 r.;
ohtr3 melns ar fuplu aifti, lihfu peeri un ftrupās
frehpes uf peeri, wehrtibā 70 rbl. un 10 gabus wej3.
Kas par fcheem fagteem ftrgeem wāretu flādrās fūnās
doht, tas dabuht3

20 rbl. pateiz.-algu

pee Kartufchu muišchās pag. walb. Rītauces draudfē,
Rihgās kreifē.

M i s g a h j e j i.

(Stati № 32.)

Emanuelis fahla runaht un fazija fawas familijas wahrdā wifseem firsnigu pateizibu, jo wina familija no preeka raudaja un newareja runaht.

„Kedsu gan,“ tā winšch fazija. „Tas tehws tur augšchā muhs tē ir ativedis, jo Wina deht mehš esam mihtu dšimteni atstahjuschi, un atkal mihtu dšimteni un labus draugus un kaiminūs atraduschi. Tas Kungs neweenu ne-atstahj, kas us Winu palaujajs. „Kas šwehts ir, ta zelsch pastahwehs,“ faka tas Tehws debesis, un redsi, muhsu zelsch pastahw. Wehl reis mehš jums pateizam, mihtu draugi un kaimini. Sa-nemat muhsu pateizibu, kas naht no firds, kura wiltiba nemahjo.

Kaimini speedahs klast, jo ifkats gribēja Emanuelu un wina behrnu rohku speest. Ar firsnigu draudšibu wifš schlihras. Ar asarahm muhsu draugi noskatiyahs us faweem kaimineem, kas bija wineem til draudšigi palihdsejuschi. Birmo reisu muhsu draugi guleja fawā jaunā dšimtenē, un fawā pašchu pajumtā.

Brihnumš bij redseht, kā Deewa šwehtiba pahr muhsu drau-geem isplatiyahs.

Wifš bij meerigi un laimigi jaunā dšimtenē, un nekad ne-noscheloja, ka us Ameriku pahrahkufchi.

Bertolds dšihwoja peežas juhdes taklu no muhsu drau-geem ar fawu meitinu Elsabeti. Winšch dšihwoja nemeerā ar faweem kaimineem, par fawu semi neruhpejajs un tilai, plihsteja un pehz pahri gadeem ne-atlika no naudas nekās, un Ņhja wa hrēdi gahja taišniba: „Tas wiltneeks nepaliks bagats, un wina manta nepastahwehs.“

Kabprahht Emanuelis buhtu masu Elsabeti peenehmis, jo if-katram bij schehl ta behrna. Bet newareja nelo dariht, jo Emanuelis bija kahdu puifš nosuhtijis un lizis luhgt, lai masu Elsabeti winam dohdohht usaudsinaht, bet Bertolds bij atbildejis:

„Saki tam wezam funam, tam Emanuelam, lai no manis fargahs!“

Ar schem wahrdeem puifš bija atnahzis. Emanuelis mee-rigi fanehma atbildi, bet mahtei bij dureens firdi, jo bijahs no Bertolda.

„Ko tu bihstees, mana meita.“ Emanuelis fazija. „Mehš dšihwojam draugu, kaiminu starpā. Efi meeriga un nebihstees!“

Kahdu deenu Witums nahja no firgu aplohka ar noskumu-fchu gihmi mahjā.

Tehws un wina feewa nomanija, ka winam kas us zeta notizis, un tehws prasija, par ko winšch behdajahs.

„Ir pa dauds, teht,“ Witums atbildeja. „Atkal truhkfi tweens firgs un diwi labalahs gohwis. Bet wifš ir labakā kahrtiba, — nekur netruhkfi sehtas un es nemas newaru is-dohmaht, kā lohpi ahra tikufchi.“

„Nu,“ Emanuelis fazija, „mums wajaga buht mohdreem: saglis ir muhsu widū.“

„Saglis, teht?“ Witums fauja brihnedamees. „Saglis — tē? Neweens no muhsu kaimineem ne adatu nenems.“

„Es ari nemas us kaimineem nedohmaju,“ Emanuelis teiza. „Bet dširdi, mans dehls. Preeksch pahru nedetahm mums truhka diwi juhkas?“

„Ja, teht. Mehš teizam, ka ir palihduschas.“ Witums atteiza. „Tew taišniba, teht, mums ir saglis.“

„Ja, ir saglis,“ Emanuelis fazija, „un es dohmaju, ka saglis ir Bertolds, un mums launu grib dariht!“

„Bertolds! Newar buht!“ Witums fazija. „Scheligais Deews, zil dšili tatschu zilweks war grimt!“

Kahdā jaukā rihā Marija meshā isgahja un ap pušdee-nas stundu gribēja buht mahjā, bet ne-atnahze. Deena pa-gahja un strahdneeki pahrnahja mahjā, wifš bij lohpa pee galda, tikai Marijas truhka.

„Kur wina gan war buht?“ Emanuelis prasija, kas winas pasufchanu redseja?

„Kaimam pee lohpeem,“ mahte atbildeja.

„Katrā azumielki wina war naht.“

Wakarinas tika noturetas, bet Marija wehl nenahja. „Buhtu labi, ka tu winai preti jahtu, mihtu wihrin,“ luhdsā Anna.

„Ja, ja,“ Witums atbildeja, „es gribu tuhli preti jaht un funi lihds nemt.“

Winšch jahja un fums to pawadija. Witums jahdams fauja Marijas wahrdū, bet wifš palika klusu un nekahdu atbildi nedabuja.

Atpakal jahjoht winšch usnehma zitu zetu un jahja mudigi us mahjahm, dohmadams, ka Marija jaw mahjā buhšchoht. Bet peepešchi wina fums fahla reet un eestrehja truhmōs kaukdams.

„Ali! Ali! Kas tur ir?“ Witums fauja.

„Schurp, Ali!“

Ali nenahja. Witums peejahja pee tahs weetas un sabih-jahs. Us afinainas sahles guleja Sultans, fums, kuru Ma-rija bija meshā lihdsi nehmuje. Alis kaukdams laifija Sul-tana muguru, is kuras afinis tezeja.

„Sultan!“ Witums eesauzahs raudadams —

„Sultan, kur — ir Marija?“

Sultans fahla fahpigi reet un wilkajs pee fawa funga kah-jahm, jo lohde bij winu trahpijuse. No Marijas nebij ne-pehdas — tikai faplehsis kakla lakats guleja pee semes.

Seme bij no firga ismihdita. Bairak Witums nelo neredseja. Ar bailehm Witums lika Sultanu us fawu firgu un jahja kā apdulis us mahjahm. Bailes pahrnehma wifšus, kad Witums pahrnahja.

„Meerigi, Anna, meerigi!“ Emanuelis fazija us mahtes, kura rohkas laudama raudaja. „Mehš finam, ka Marija tagad muhsu eenaidneeka rohkas, un Deews mums palihdsehs, ka schoreif winšch ne-ibehgs. Uspurinajees, Witum, un esi wihrs! Kem tauri no feenas un fafauz kaiminūs, lai mums palihds.“

„Tew taišniba, teht!“ Witums atbildeja, „lai kaimini muhs dšird un mums palihds.“

Winšch nehma tauri un puhta. Tuhlit pehz tam fajahja no wifahm pušehm kaimini. Ar ihseem wahrdeem Witums isstahstija, kas bij notizis, un luhdsā palihdsibu, ka waretu fawu meitinu atpakal dabuht.

Josua 'apdohmajahs un tad teiza: „mihtu draugi, mums wajaga mudigi us Bertolda mahjahm jaht, jo zits naw ne-weens, us kam waretu dohmaht, bet mudigi, mums behrnu wehl mahjās wajaga atraft.“

Wifš jahja us Bertolda mahjahm, Josua jahja lohpa ar Emanuelu un Witumu papreekschu.

Wini fasnedsa us rihta pusi Bertolda mahjas. Josua, Emanuel's un Witums nokahpa no sirgeem, un klauweja pee aissplehtahm mahjas durwim.

„Ko gribat?“ kahda balfs eelfschâ prassija.

„Gita weenu mahju tahlat.“

„Klusu, draugs!“ Josua atbildeja. „Es te esmu tas draufses-wezakais, un pagehru eelaischannu. Taisat durwis walâ, jums faku.“

„Al, juhs esat, wezais Josua no dseltanahs upes,“ Bertolds fazija „Jums jaw waijaga wisahm durwim walâ buht. Nahzeet eelfschâ un fakat ihfi, ko juhs mellejeet! Esmu peekufis un gribu guleht.“

„Gribam ihfi atbildeht,“ Josua teiza ee-ceedams ar Emanuelu, Witumu un ziteem wihtreem. „Gribam ihseem wahrdeem atbildeht, bet rahdat papreelfschu uguni!“

Bertolds aisdedsinaja lampu, pee kuras gaischuma wina ligfimu waigu wareja redseht. „Te ir uguns,“ winsch fazija, „un nu es gribetu sinah, ko juhs mellejeet?“

„Juhs esat muhsu kaimina, Wituma Wakermana meitiuu sagufchi, un esat apjuhdsjeti. Ko juhs us tam atbildat?“ Josua teiza.

„Ko lai es atbildu? Neko!“ Bertolds atbildeja.

„Es dohmaju, ka juhs wisi esat traki! Man jaw deesgan ar fawu pascha behrnu — newaijaga fweeschu, kas manu maifi ehd. Citat un leekat mani meerâ! Es ne-esmu tahds wihts, kas wifu meerigi fanem!“

„Waijadsehs fanem!“ Josua atbildeja. „Juhs leedsatees, ka juhs behrnu esat sagufchi?“

„Raitam es leedsahs!“ Bertolds teiza smeedamees.

„Bet mehs netizam,“ Josua atbildeja. „Sinam, ka juhs tas saglis esat, un gribam juhsu mahju zauri melleht.“

„Mellejeet, zil juhs gribat,“ Bertolds teiza.

Josua ne-atbildeja, bet til nehma uguni un ismelleja wifu mahju no augschas lihds apalschaj. Bet zauri mellefchana bija par wehlu, un nelo ne-atrada.

„Nahkat ar tufschahm rohtahm,“ Bertolds fazija.

„Es to jaw papreelfschu sinaju.“

„Ja, esam pa wehlu atnahufchi,“ Josua atbildeja, „esat behrnu pee malas likufchi.“

„Es nesinu ne no weena behrna, un juhs daritu labaki, kad mani meerâ liktu!“ Bertolds fazija; bet lai gan winsch leedsahs, tad tomehr iklates wareja redseht, ka winsch bija wainigs.

Emanuel's gahja pee Bertolda, nehma winu pee rohlas un fazija:

„Bertold, es sinu, ka juhs mani eenihstat, peedohdat man, un fakat, kur mans behrns, paklaufat tehwa luhgfschannu!“

„Apschelojees! Apschelojees!“ fauzza ari Witums un ap-lampa Bertolda kahjas. „Esat schehligi un atdohdat manu behrnu!“

Ar preezigu waigu winsch flatiyahs us abeem wihtreem, kuri stahweja preelfsch wina us zekeem, tad atgreesa muguru un fazija: „Es nesinu neko no ta behrna! Citat un mellejeet, bet mani laifchat meerâ!“

Wini greesahs tufchi us mahjahm, apmeerinadami nelaimigohs wezakohs. Ilgas laiks pagahja. Wafara jaw bija pagahuse un seema jaw gahja us beigahm. Te peepeschi atspihdeja zeriba. Pawafara eesahkuma atnahja no Filadelsijas grahmata nelaimigeem wezakeem, kad wini gribohst sinah, kur Marija esoh, tad lai nahkohst tani deena, tur un tur ar desmit

tuhkstofschu dolareem, bet Witums weens pat's. Emanuel's prassija Josuam padohmu, waj lai sinas ar smagu naudu eepeht? Josua atwehleja, lai daroh, un Witums panehma naudu un dewahs us zetu pilns zeribas. Bet Josua ar ziteem kaimineem gahja no pakatas, bes ka Witumam ko buhtu teikufchi.

Witums fasnedsa to weetu, un ne-atrada neweenu. Ta weeta bija pee kahda weza ohsola. Witums gaidija, un tapat gaidija Josua ar ziteem kaimineem krahmohs paslehpufchees. Behz neliga laika jahja kahds wihts, flatiyahs wisapfahrt, waj Witums ari ir weens pat's, tad jahja pee Wituma.

„Te es esmu,“ fweeschais fazija. „Waj jums nauda ir lihdsi?“

„Te ir,“ Witums atbildeja. „Wedat mani pee mana behrna, un ta nauda ir juhsu.“

„Pee juhsu behrna es juhs west newaru,“ fweeschais atbildeja, „tikai sinu doht es sohlijohs.“

Tani pascha azumirkli peenahze neredsoht Josua un wehl pahri kaimini un fanehma fweeschineeku zeet.

„Dabujam mehs tewi,“ wezais Josua fazija preezigi. „Dohmaju, ka fazisi fawu noslehpumu par welti.“

„Nahzeet, mihtlais draugs un kaimin,“ Josua greesahs us Witumu, kufsch brihnodamees flatiyahs, kas notika; — „nahzeet, mans draugs! Dohmajat, ka mehs lausim juhs no tahdeem sagleem peekrahpt. Warat fawu naudu labaki bruhleht, ne tahdeem krahpneekem preelfschâ mest.“

Wini greesahs atpakal us mahjahm, fweescho faseetu weda winu widu — kufsch nemas wais nerunaja. Mahjas pahrnahufchi eelika fweescho zeetuma lihds ohtrai deenai. Bet nakts widu luhdsâ fweeschais fawu fargu, lai fauzohst Josua.

„Dohmaju, gribet gudraki palikt,“ fazija Josua us fweescho; „runajat taisnibu, tad redsesim, ko mehs preelfsch jums warefim dariht.“

Sweeschais stahstija, ka winsch no Bertolda esoh nojuh-tihts naudu fanemt un faziht, lai tehws pee Bertolda etu, tur klastakas sinas pahf fawu Mariju dabuht.“

„Labi,“ Josua fazija, „bet waj juhs ari rihta pee teefas tapat runaseet? Nu fakat — waj ta runaseet!“

„Ja, lungs,“ fweeschais atbildeja. „Warat us mani, lungs, palaihtees; es gribu wifu teikt, ko es sinu.“

„Dohmaju, ka juhs labi daritu, un nu ar Deewu,“ Josua fazija un gahja.

Bet negahja wis mahja, bet zehla kahdus peezpadfmit kaiminus augschâ, sehahs wisi us sirgeem un jahja us Bertolda mahjahm. Josua Bertoldu apzeetinaja un nehma lihds, un eelika zeeti tani pascha zeetuma, kur wina palihgs guleja, bet eelfsch ohtras istabas.

Ohtra deena fapulzejahs wisi faimneeki teefas istaba. Zeetumneeki tika eewesti.

„Zeetumneek,“ Josua fazija us Bertoldu, „ko juhs atbildat us fweeschineeka issajischanahm?“ kad fweeschais bij pabeidfis fawu teikfchannu.

Zitu nelo, ka winsch ir melkulis,“ Bertolds atbildeja. „Es winu nepasihju.“

Josua fazija: „Juhs warat faweem meleem pateiktees, ka juhs walâ teekat; bet zeru, ka mehs driht redsesimees, ahtraki neta juhs dohmajeet.“

„Waijadsetu tad gudri eesahkt,“ Bertolds atbildeja un aigahja; bet Emanuelam un Witumam garam eedams fazija:

„Kad juhs fawu naudu esat kaupijufchi, tad juhs wais fawu behrnu neredsefeet!“

Ar fcheem wahrdeem winsch aischaja, ari fwechais tika palaisis wala.

Atkal bij stipra auksta seema atnahkufe. Zilweli un lohpi nosala meschos, putni krita nosaluschi no gaisa seme. Tahda deena isnahja kahda Indijaneeschu feewa no mescha, un nahja us Emanuela mahju. Wina newareja wairs durwis fasneegt, nokrita pee lohga seme, ta wina bija nosalufe un peekufufe, un wehl winai bija us roklam kahds desmit gadus wezs behrs.

Bee lohga sehdeja eelschpuse nelaimiga mahte Anna. Kad wina redseja, ka Indijaneeschu feewina nokrita, tad wina fauja sawas kalpones un lita Indijaneeti istaba eewest.

Kalpones palihdseja feewina uszeltees, un gribeja behru nonemt un istaba eenest. Bet Indijaneeschu feewina nelaida sawu behru no rohtas, bet speeda to pee sawas kruhts.

„Nebihstees nelo, nabaga feewa,“ Anna fazija mihligi us winas. „Tawam behrnam nekahds launums nenotiks.“

Anna ehdinaja nosaluschi behru un preezajahs par winas preezigi gihmi, un fazija klusam: „At, kad weena zita rohla daritu to pee manas meitas, ko es pee tawas daru.“

„Bee tawas meitas?“ Indijaneete prasija.

„Waj wina tad naw tawa wihra pajumta?“

„Ne! Mana meita ir man nosagta. Klusi feewa un neprasi man wairak, mana firds fahp. Deews lai man stiprina!“

Indijaneeschu feewa sehdeja meerigi, apalsch sewi nurdedama: „Marija! het ne!“

„Waj winai nebij silas azis, bruhni mati un krustinsch us kruhtim?“ Indijaneeschu feewa atkal prasija.

„Ja, wifs ta bij un winas wahrs bij Marija,“ Anna atbildeja.

„Manas azis ir tawu meitu redsejuschas un tawa meita dsihwo,“ teiza Indijaneeschu feewa.

„Ko tu faki?“ mahte prasija augscha lehdama.

„Seewa, tu fapno! Deews debests! Muna, ko tu esi redsejuse?“

„Es esmu tawu Mariju redsejuse, kuru kahds wihrs preeksch astonpadsmit mehnescheem mums cedewa. Winsch dewa muhsu wadonam slintes un pulwera, lai winsch tik to meitanu lihdsi nem.“

Mahte pagihba, bet tuhliit uszehlahs, jo sina nahja negaidita. Sauza sawu wihru un wihra tehwu. Krita pee wihra kruhtim un preezadamahs stahstija, ko bij dsirdejuse.

Bet Emanuels netizedams wehl wifu isprasija Indijaneeschu feewai. Kad feewa wifu istahstija ko sinaja, tad Emanuels prasija, waj wina to wihru wehl pasihitu, kad winai to rahditu?

„Wina gihmis stahw man preeksch azim,“ Indijaneeschu feewa atbildeja.

„Labi, tad mehs tuhliit dabusim sinait,“ Emanuels fazija, un fuhstija Josuam palak. Josua atnahja, dsirdeja to preeka wehsti un tad teiza:

„Tagad mehs lapsu kersim. Gribam tuhliit us weetas jaht un lai Indijaneeschu feewa muhs tur pawada.“

Kati tika atwesti, pahri desmit kaimini ari atjahja, apgehbuschees siltos laschokos. Indijaneeschu feewa tika eelsch siltahn drehbehm eepakata un eesehdinata ratos, un nu gahja us Bertolda mahjahm, kas ari tika ahtri fasneegtas.

„Ko juhs jaw atkal gribeet?“ Bertolds fauja Josuam dusmigi preti.

„Dohmaju, ka juhs jaw manect, ka es juhs labi newaru eeraudsiht.“

„Labak juhs ari neredju,“ Josua atbildeja meerigi, „buhu wehl labak, ka nemas nebhutu juhs redsejis. Bet gribam tagad jums ko rahdiht!“ „Skatees schurp, feewa! Waj tas ir tas wihrs?“

„Tas ir!“ Indijaneeschu feewa atbildeja ar isheem wahrdeem.

Bee teem wahrdeem Wilums krita sawam tehvam pee kruhtim, fauldam: „Winsch tas ir! Winsch tas ir! Un kad winsch tas ir, tad wajaga ari winai tai buht! Pateizu tew, Deews, ka Tu man wehl leezi preekus preeksihwoht.“

„Bet kas tas ir?“ Bertolds fazija. „Es gribetu tagad sinait, ko juhs te mellejat?“

„Mellejam juhs, wihrs,“ Josua atbildeja, „mellejam juhs — un gribam jums doht brihwu korteli.“

Bertolds tika feets un blakus Indijaneeschu feewai us ra-teem nolikts un us zectumu wests, kuru winsch jaw bij mahzjees pasiht. Bet Emanuels ar sawejeem un Josua gudroja, ka waretu Mariju atrast.

Indijaneeschu feewa wineem palihdseja un apfohlija tur aishwest, kur Marija esoh; wisi preezigi buhdami gahja Indijaneeschu feewai lihdsi, ir mahte mahjas nepalika, bet gahja lihdsi. Josua un pulku kaiminu pawadija winas.

Peekta deena wini fasneedsa Indijaneeschu pulku, un kaimini jaw bija preekscha jahjuschi un aptaujajusch, un kad mahte tuwaki peejahja, wina dsirdeja Marijas balsi.

„Mans behrs! Mans behrs!“ mahte fauja. Durwis us reis atwehrahs un Marija isskrehja ahra pee mahtes, kura puse nogihbuse, no sirga noslihdeja un sawu meitu pee firds speeda. Preeka-afaras saweenojahs, un ilgi schkirtas firds bija atkal lohpa.

„Mana mahte! Mans behrs! Mana meita!“ bija weenigi wahrdi, ko winu mutes runaja. Wilums un Emanuels ari speedahs pee wineem. Ari winu firds bij leels preeks. Jo wifu azis, tiklab Indijaneeschu, ka ari kaiminu azis nebija no preeka faufas, bet preeka afaras tezeja illatram, kas to atkalredsechanohs redseja.

„Deews tas Kungs lai juhs wifus fwehti!“ Josua teiza. Schi ir weena fwehta deena un stunda, kura mums buhs to Kungu muhsu Deewu flaweht.“

„Ja, flaweta lai ir ta Kunga augstiba!“ Emanuels issauza preezadamees. „Redset, redset, kas fwehts ir, tas pastahwehs, un tas Kungs, muhsu Deews, neleef neweenam launa palikt, kas winu lihdsi. Deews lai tewi fwehti, mans behrs! Tu biji pasuduse, bet atkal esi atrasta.“ Un Emanuels apschkinkoja Indijaneeschus un pahweda Mariju laimigi mahja.

„Dohmaju“ Josua fazija us Emanuelu, „ka buhs laiks Bertoldu nostrahpeht?“

„Es dohmaju, ka mehs winu laistu wata,“ Emanuels atbildeja. „Nesohdeet neweenu, es gribu fohdiht,“ faka tas Kungs.

„Ja, ja,“ Josua atbildeja, „bet ari rakstihst stahw azi pret azi, sohbu pret sohbu.“

„Labi,“ Emanuels atbildeja smeedamees, „nu tad lai ir azs pret azi un sohbs pret sohbu! Winsch ir manu behru sadsts; nemsim mehs wina meitanu Elsreti.“

Josua skatijahs brihnedamees Emanuelam azis, un sneedsa rohlu, fazidams: „Juhs esat wihrs pehz Deewa prahta, un juhsu zelsch pastahwehs. Nu tad! Lai juhsu prahts noteel!“

Bertolds dsirdeja, ka Marija bija atrasta un ari sinaja, ka gohdigais Emanuels wina behru wehl par algu peenem. Maudadams winsch pateizahs tagad ta, ka papreekschu Emanuels un Wilums wina pehz sawa behru lihdsi; Bertolds aischaja un wairs tani apgabala netika redsehts.

Latiweeschu waloda fultojis skrehlinsch.

Gradi un feedi.

Elefawiba 3 kapeiku deht.

Bukowinas Bozorita dshwoja kahda nabaga feewina, wahrda Samborska, kuras weens dehts bija andeles galwas-pilsfehta Tschernowiza deenasta, kamehr winas ohtris dehts pee winas mahja dshwoja. Preefsch ne-ilgi laika gribeja nabaga atraitne few fahli preefsch mahjas waijadfibas pirkt, bet tai wairaf nebij ka til 7 kap., tamdeht wina melleja, waj warbuht winas dehtlam nebuschoht kahdas 3 kap. fur usglabatas. Ihti ta jaw par nelaimi, wina teescham atrada kahda pohda 3 kap. usglabatas. Nu bij winai islihdsehts, ta wareja few fahli nopirkt. Winas dehts nahza mahja, apluhkoja jawu pohdu un ne-atrada wairs noglabatahs 3 kap. Tuhlit tas waizaja pah to fawai mahtei un fchi atbildejo, ka tai preefsch fahls-pirfchanas to 3 kapeiku waijadsejis? Dehts, kas fawa swehra buhschanâ jaw apafsch lohpa bija nogrimis, to isdirdis, fagrahba tuhli zirwi un ar peetu fawai pee pawarda stahwofchi mahtei ta pa galwu swehla, ka fchi tuhliht bes famanas gar semi krita. Behz tam schis negantmeeks fagrahba wianu pee kahjahm un iswilka dahsa; tur winsch tai gribeja ar nasi kattu pahrgreest, bet kad nasis bija ne-afs, ceduhra tas ar nasi winai kalla, usgreefa winai muti, issite sohbus un, redsedams, ka wehl ir drufzin pee dshwibas, spehra atkal ar zirwa-peatu ta pa galwu, ka ta tuhliht bij pagalam. Schis, breefmigakam asinu swehram lihdfigais dehts tika tuhliht zeeti fanemts un gaida us nopel-nito sohdu.

J. R.—r.

Zuhl', kahda kesa!

Kahdam tirgotajam waijadseja fawas darischanas us zitu pilsfehtu zetohht. Turp nonahkscham, tam gadijahs tahda kesa, kahdu winsch ne fapni, murgodams, gan nebus redsejis. Kahda feewa, kuru winas wihrs bija atstahjis un aif-behdjis, schkitahs jawu ne-ustizamo laulatu draugu muhsu tirgotaja pasihsoht, un tamdeht to lila zeet fanemt.

Nabaga tirgotajam waijadseja kahdas astonas deenas apafsch polizejas usraudschanas palikt. Behdigi tatschu ta leeta nahza ismekleschanâ, fur nu apfuhdetajai nokaunejuschai waijadseja apleezinahht, kas tas winas wihrs ne-efohht, lai gan winsch, no fahneem skatotees, efohht gluschi tapat isflatijees. Noschehlojama is kuptschis, faprohams, tika tuhliht wasa laists, un gan laikam to wisâ jawâ muhschâ ne-aismirfhs un ari nenahks us tahdahm dohmahm, no fawas feewas isbehgt, lai obtreis kas-sin nenahktu atkal aif atfleghas.

J. R.—r.

Diwi draugi.

Diwi wezi draugi, kas wairaf gadus nebija redsejuschees, netihschus satikahs. Weens no abeem bija prezejees, un tapahz jawu neprezejuschohs draugu usluhdsâ us wakarinahm, ko tas labprahht darija. Wakarinas ehdoht winsch eepasnahs ar fawa drauga feewu. Kad wakarinas bija pa-ehstas un feewa us kahdu brihtinu isgahja kufnâ, tad ne-apprezejuschais draugs fazija:

„Draugs mihtais, nenem par kaunu, bet man tawa feewa nepatihl.“

„Kas par to, man wina jaw fen wairs nepatihl,“ atteiza feewas wihrs pasmeedamees.

Mihto Tobnueek!

Zilwels gan paleek wezaks, bet gudraks ne is reisas. To patš pee fewis peedshwoju. Ko itu dohma, es eefahlu ar Latweeschu raksteem nopuhletees, bet rakstneeziba naw faimneeziba; ko tu neprohiti, ar to nedarbojees. Birmahs trihs rindas lasohht man jaw prahts apjuka. Es lasiju: „No Latw. laifraksteem gandrihs katram ir fawi noluhki, wini jaw ir dalijuschees, tadeht wairaf newar dalihht. Un kad schee well atpakal, tad ziteem tatschu jawell us preefschu.“ Ze man galwa reibst: kas ta par willfchanu, fur ziti well atpakal, ziti us preefschu? Waj tad laifraksti ir sirgi? Kad pahz sirgeem runa, tad es ari waru runahht. Sajuhds peezus sirgus weenâ galâ, kas atpakal well, un weenu ohtrâ galâ, kas us preefschu well, tad tas weens tew us preefschu nepawilks, kad winam mute buhtu deefin zil leela un galwa deefin zil tulscha, winsch willdams drihsal pahrausees.

Reds, pahz sirgu-buhschanahm waru runahht katru brihdi un to faprohhtu, tamdeht wairs ar raksteem nenopuhleschohs.

Waj nejatiksimees us brihwibas swehtkeem? Behrngadu til lihgjmi pawadijam!

Laws

Dangas Janzis.

It nemas ne-eet.

Andscham ilgu laiku bija gruhiti klahjees, bet ar uszihhibu un strahhibu bija deefgan labi us preefschu tizis, ta ka brihscham wareja ar suhrmani pabraukt. Ta reis ar suhrmani braufdamu winu fateel kahds wezs draugs, kas winu behdu laikos bija redsejis, un winu usruna:

„Ka redsu, tad tew brangi tagad eet.“

„It nemas ne-eet, jabrauz ar suhrmani,“ sohbugals atteiza johlodams.

Gradi nisch.

To katrs fina, ka labs nahl ar gaidischanu un flits ar fildischanu, bet kad mulkim nahl prahts un balamutem klusu zeeschana, to neweens nesina, pat kalenderu taifitajs to newar aprehkinahht, lai gan winsch aprehkina eepreefschu faules aptumschoschanu un mehnescha lehschanu.

Dshwes zihuischanahs.

Wirz augstas klajjas weetas

Bij wehja dshnawas.

Sem jumta tschetri spahrni

Tur gatsâ plahtijahs.

Schs spahrnds stipri, stipri,

Muffs seemels swalstijahs;

Bet dshnawneela mahja

Baur to wis negahsahs.

Ir muhsu dshwe plohsahs

Daschs naidigs wehtras stars.

Bet tas, kaut scheit mums naidigs,

Ir derigs dshwes gars. —

Lai truhst tew nenihd wehtras,

Kaut tabs to eewaino;

Baur fahpehm pilnâ dshwe

Pa reisi eelihgo.

Blaumas Eduards.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.